

Keuze schoolbesturen:

dit format hanteren voor de paragraaf in het eigen Jaarverslag en/of separaat aanleveren aan het SWV

PASSEND
PRIMAIR ONDERWIJS

SCHOOLBESTUREN AAN ZET - SAMENWERKINGSPLAN

VERANTWOORDING & COLLECTIEVE VERANTWOORDELIJKHEID PASSEND ONDERWIJS

BESTUUR: Stichting kom Leren ,

NAMENS BESTUUR: Jeroen van Dorst , Adviseur onderwijs & kwaliteit (naam ,functie)

SCHOOLJAAR: 2023-2024

SCHOLEN IN SWV: PO3104 (Westelijke Mijnstreek) PO3105 (Maastricht-Heuvelland) PO3106 (Parkstad)

Context

Het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband geeft de wijze aan waarop organisatie en financiering van passend onderwijs vorm krijgen, compact weergegeven in “Verknoopte Governance” ([www.passendonderwijszuid.nl / downloads](http://www.passendonderwijszuid.nl/downloads))

Richting: doelen en beoogde resultaten
Ruimte: strategie en proceseigenaar
Resultaat: outputindicatoren collectief
Rekenschap: verantwoording en verantwoordelijkheid

De inhoud van het ondersteuningsplan is leidend voor het samenwerkingsverband en de bij het samenwerkingsverband aangesloten besturen en scholen. Het ondersteuningsplan is in nauwe samenwerking tussen de samenwerkingsverbanden Westelijke Mijnstreek, Maastricht – Heuvelland en Parkstad tot stand gekomen omdat door de deelnemende schoolbesturen de meerwaarde onderschrijven om voor de regio Zuid-Limburg samenwerking en verbinding met elkaar te zoeken en de verdieping – in het belang van ouders en leerlingen – te vinden. Dit heeft geresulteerd in een intensieve en op elkaar afgestemde samenwerking in deze relatief kleine regio.

Het samenwerkingsverband heeft een grote mate van beleidsvrijheid om - binnen de wettelijke context - het onderwijs aan leerlingen met een ondersteuningsbehoefte in te richten. Het ondersteuningsplan ([www.passendonderwijszuid.nl / downloads](http://www.passendonderwijszuid.nl/downloads)) beschrijft de wijze waarop een passend onderwijsaanbod, een snelle schakeling tussen voorzieningen, weinig bureaucratie (deregulering) en een transparante verdeling van middelen vorm krijgt.

De participerende besturen in het samenwerkingsverband kiezen voor optimale inhoudelijke - en de daarmee samenhangende financiële - autonomie. In de missie en visie wordt dit verder uitgewerkt. Deze principiële keuze is onderlegger voor de inhoud van het ondersteuningsplan en de vormgeving van het samenwerkingsverband; inherent aan deze richtinggevendende keuze is het scholenmodel de financieringssystematiek.

Missie

Schoolbesturen voor primair onderwijs en speciaal onderwijs hebben de opdracht om voor alle leerlingen passend onderwijs te organiseren en hebben daartoe de volgende missie geformuleerd:

“zo inclusief mogelijk: vindplaats als werkplaats & samen duiden-samen doen-samen door”

Elk kind heeft recht op passend onderwijs, ongeacht niveau van leren en ontwikkeling. Schoolbesturen en scholen geven vorm aan passend onderwijs in het ondersteuningscontinuüm: hoogwaardige basisondersteuning en extra ondersteuning. Uitvoering vindt plaats zo inclusief en thuisnabij mogelijk in samenwerking tussen onderwijs en gemeenten door de totale ondersteuning voor de jeugd in samenhang aan te pakken en te organiseren binnen de beschikbare middelen. Hiertoe werken schoolbesturen samen in het samenwerkingsverband.

Het samenwerkingsverband is faciliterend bij het vormgeven van deze collectieve verantwoordelijkheid.

Doelstellingen

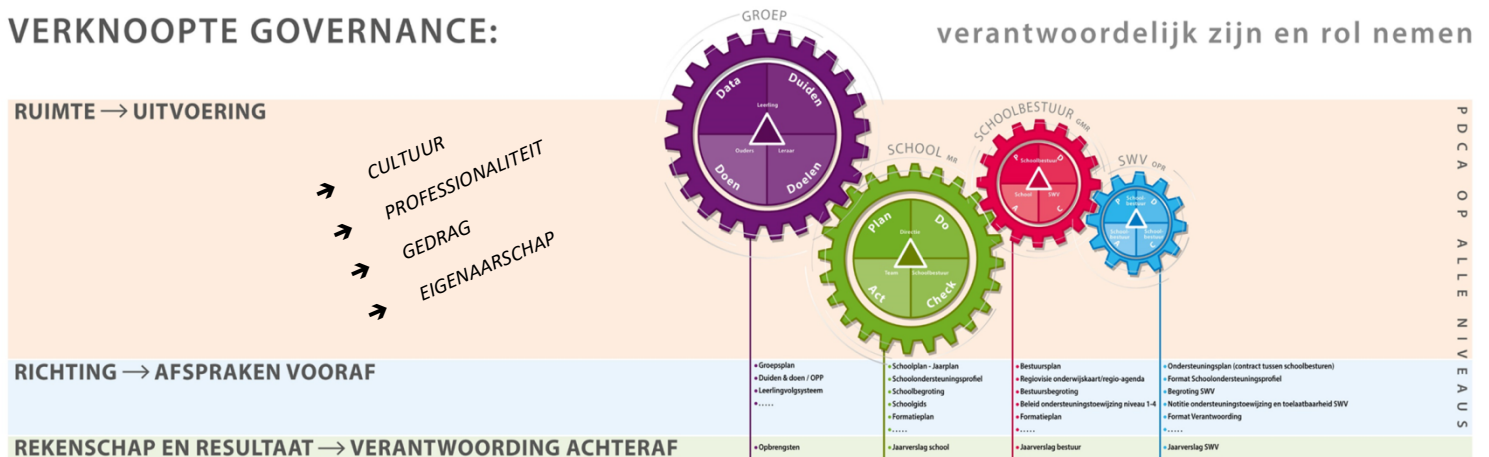
Er zijn vijf collectieve doelstellingen geformuleerd:

1. Een dekkend aanbod: alle kinderen een passende plek
2. Basisondersteuning: ondersteuningsniveau 1 t/m 4 van hoog niveau
3. Adequate toegang tot extra ondersteuning
4. Extra ondersteuning: ondersteuningsniveau 5 van hoog niveau
5. Ononderbroken leer- en ontwikkelingsproces

Samenhang

De samenwerking van schoolbesturen en scholen in het collectief van het samenwerkingsverband is op een heldere wijze uitgelijnd in het ondersteuningsplan; werkwijze, afspraken en tools “raderen” in elkaar.

VERKNOOPTE GOVERNANCE:

Focus van handelen

1. De basis op orde -
Inbegrepen Individuele onderwijs-zorgarrangementen indien nodig -maatwerk op school in verbinding naar maatwerk thuis
2. Doelgroeparrangementen (DGA) Onderwijs-Jeugdhulp-Zorg scholen niveau 5 -
collectieve aanpak op school in verbinding naar maatwerk thuis
3. Knooppunt -
verbindende schakel & doorgaande lijnen binnen en tussen onderwijs en zorg.

Noodzakelijke procesvoorwaarden

binnen en tussen schoolbesturen voor implementatie & borging collectieve afspraken:

- Integrale aanpak tussen onderwijs en gemeenten - totale ondersteuning voor de jeugd in samenhang organiseren
- Doen wat is afgesproken
- In alle lagen: schoolbestuur, school, lb-er, leerkracht
- Volgens een gedegen pdca-cyclus: (door)ontwikkeling, uitvoering, evaluatie, verankering
- Elkaar binnen het collectief toetsen en aanspreken op het nakomen en naleven van de gemaakte afspraken

Verantwoording

De verantwoording is een logisch sluitstuk om inzicht en overzicht te krijgen op enerzijds de resultaten en anderzijds de stand van de ontwikkeling op de afgesproken focus van handelen op het niveau van bestuur, samenwerkingsverband en Zuid-Limburg. De jaarlijkse verantwoording geeft sturingsinformatie om beleid en aanpak door te zetten, bij te sturen en/of waar nodig te intensiveren.

Het samenwerkingsverband beschikt over een uitgebreide set aan informatie, zoals bijvoorbeeld de tweejaarlijkse opname ontwikkeling ankerpunten basisondersteuning (SOP), verwijzingspercentages, aantal leerlingen teruggeplaatst vanuit gespecialiseerde onderwijsvoorzieningen (herbeoordeling), informatie uit TLV-aanvragen m.b.t. de gerealiseerde ondersteuning in niveau 1 t/m 4, etc. Binnenkort wordt een dashboard ten behoeve van schoolbesturen operationeel waarmee deze informatie te ontsluiten is.

De beschikbare informatie is de onderlegger op basis waarvan schoolbesturen concreet en gericht kunnen reflecteren op het eigen aandeel in de gerealiseerde kwalitatieve en kwantitatieve resultaten en het eigen aandeel in het collectieve proces. Schoolbesturen leggen op deze wijze verantwoording af aan elkaar over de inzet van middelen in het kader van passend onderwijs.

Resultaatverantwoording gekoppeld aan procesverantwoording als opmaat naar objectiveerbare collectieve indicatoren.

EEN VERBAND VAN SAMENWERKENDE SCHOOLBESTUREN

VOOR ALLE SCHOLEN IN NIVEAU 1 T/M 5**ONTWIKKELING ANKERPUNTEN ONDERSTEUNING**

Reflectie op Rapportage 2-jaarlijkse meting schoolondersteuningsprofielen, afgezet tegen de informatie van het SWV in de vigerende documenten Jaarverslag & Evaluatie en Kengetallen TLV.

Ankerpunt 1 - Kwaliteitsstandaard

Op de scholen van kom Leren wordt gewerkt vanuit de PDCA cyclus. Binnen deze cyclus worden jaarlijks de medio- en de eindtoetsen geanalyseerd. Op stichtingsniveau worden deze analyses naast elkaar gelegd en besproken. Nagenoeg al onze scholen voldoen aan de kwaliteitsstandaard. Op alle scholen worden de normen voor 1F gehaald. Op 2F niveau scoren de scholen prima op lezen en taal.

Eerder bleek dat veel scholen over langere termijn de 1S doelen voor rekenen niet halen. Stichtingsbreed hebben we hier een aanpak voor gerealiseerd, die over de scholen en via de Academie wordt uitgevoerd. Dit heeft er al toe geleid dat een groter gedeelte van de scholen de 1S normen haalt. We zetten dit traject de komende twee jaren door, waarbij we van alle scholen commitment vragen. Afspraak is dat alle scholen zich ontwikkelen op 3 gebieden: Uitgaan van hoge verwachtingen (onderwijs op 1S niveau), Versterking van Onderwijs aan het jonge kind (voorbereidend en aanvankelijk leren) en Uitbreiden van de rol van de ondersteuner (Directeur, interne begeleider en rekencoördinator).

Ankerpunt 2 - Planmatig en Handelingsgericht werken

Op de scholen van kom Leren wordt gewerkt vanuit de PDCA cyclus. Hierbij ondersteunen we kinderen in hun leer- en sociaal emotionele ontwikkeling.

Na het eerste jaar hebben we het proces van audits geëvalueerd. Dit hebben we naast de uitkomst van het bestuurlijk inspectiebezoek op kwaliteit gelegd. De Inspectie gaf aan het cyclisch werken met kwaliteit door de gehele organisatie te herkennen. Ze waren zeer positief over de aanpak en de kwaliteit van de audits die wij op onze scholen uitvoeren. Tijdens deze audits spiegelen we onze scholen op drie gebieden: is de basiskwaliteit op orde (op basis van een gezamenlijk vastgestelde basiskwaliteitskaart), hoe verloopt het innovatieproces m.b.t. de koers van de stichting en in welke mate is er sprake van leer- en werkgeluk bij leerlingen en werknemers. In dit proces nemen we ook de resultaten van de versterking van het handelingsgericht werken mee. Uit de evaluatie van de audits kwam naar voren dat we op het gebied van didactisch handelen van de leerkrachten een inhaalslag te maken hebben. In het komende schooljaar onderzoeken we op welke punten het didactisch handelen kan versterken en wat de rol van de schoolleider en de intern begeleider hierin is en hoe we deze rol inzichtelijker kunnen maken voor de uitvoerenden.

Ankerpunt 3 - Specifieke ondersteuning

Kom Leren heeft veel kleinere scholen in de stichting. Het is hierdoor lastig om voor alle ontwikkelvragen van kinderen expertise in huis te hebben. Met name op gebied van NT2 en meer- en hoogbegaafdheid ligt hier een vraag. In het afgelopen jaar hebben we gezocht naar versterking van de rol van Leidende Coalities. Deze hebben we uiteindelijk afgeschaft en omgevormd naar kernteams, waarbij we de wisselwerking tussen de kernteams en de Regiegroepen van directeuren verder zijn gaan onderzoeken.

De kernteams werden in 2023-2024 veelal bemand door intern begeleiders, leerkrachten met extra expertise en specialisten van buiten. Ook is er regelmatig contact geweest en hebben we samenwerking gezocht met de collega stichtingen, waarbij we de samenwerking met MosaLira in een aantal gevallen (NT2, Inclusie) geïntensiveerd hebben.

Ook op het niveau van de bondgenootschappen hebben we gekeken welke expertises zij in huis hebben en is gestimuleerd om van elkaars expertises gebruik te maken. Beide werkwijzes hebben erin geresulteerd dat er veel kennis en ondersteuning breed in de organisatie gerealiseerd kon worden.

Ankerpunt 4 - Ondersteuningsstructuur

Aan iedere kom Leren school is een intern begeleider verbonden. Regelmatig vindt intervisie tussen de intern begeleiders plaats. Ook is er sprake van diverse bijeenkomsten (IB-netwerk) waar overleg plaats vindt op relevante thema's. Hier sluiten ook de intern begeleiders van El Habib aan. Het netwerk wordt op basis van gespreid leiderschap voorbereid en uitgevoerd. Hierdoor ontstaan kleine groepjes specialisten op bijvoorbeeld analyse, meer- en hoogbegaafdheid, en specifieke leerlingondersteuning. Deze groepjes organiseren ook bijeenkomsten waarin de intern begeleiders elkaar helpen de kwaliteit van hun werk te verbeteren.

Binnen kom Leren fungeert een ondersteuningsteam passend onderwijs (OPO). Het OPO bestaat uit psychologen en orthopedagogen. Zij zijn als consultants verbonden aan de scholen. Hier voeren zij consultaties uit, waarbij ze vanuit hun expertise adviseren over de meest passende onderwijsondersteuning voor kinderen die deze nodig hebben. Tevens voeren zij didactische- en psychologische onderzoeken en observaties uit.

Stichting kom Leren heeft verschillende samenwerkingsovereenkomsten afgesloten met Ambulant Begeleiders (AB) die elk hun

eigen expertise hebben. Zij ondersteunen leerkrachten die handelingsverlegen zijn m.b.t. de zorgvragen van hun leerlingen.

THUISZITTERS

Het blijft ingewikkeld een eenduidige omschrijving te geven voor het woord thuiszitter. In sommige gevallen is het een bewuste keuze van ouders, die niet gedragen wordt door de school. In sommige gevallen is er sprake van een wederzijdse overeenkomst vanuit een knooppunt waarin aangegeven wordt dat de schoolsituatie te stressvol kan zijn. Andere varianten zijn ook mogelijk. In het schooljaar 2023-2024 was er binnen kom Leren voor een bepaalde periode 1 thuiszitter in overleg met ouders en 1 thuiszitter waarin de ouder deze beslissing genomen heeft (volgens criteria Leerplicht); Tevens was er sprake van trajecten waarbij kinderen tijdelijk thuis zaten in afwachting van externe plaatsing of het S(B)O. In alle gevallen in afstemming met leerplicht. Door de implementatie van de knooppuntoverleggen (met als doel preventiever werken) trachten we het aantal thuiszitters terug te brengen. Het streven van kom Leren is om voor de betreffende leerlingen zo snel mogelijk een passende plek te vinden.

ONONDERBROKEN LEER-EN ONTWIKKELINGSPROCES

Instream in PO met 4 jaar, tenzij - Doorstroom van PO naar VO op gemiddeld 12 jaar, tenzij - Schooladvies PO houdt stand in 3e jaar VO - Geen onnodige vertraging in PO-loopbaan -Soepele (ver)plaatsingsprocessen

Kinderen stromen in principe in op de scholen van kom Leren als ze 4 jaar zijn. Bij deze plaatsing kunnen kindpartners en jeugdhulpverlening betrokken zijn. Deze kinderen stromen eind groep 8 uit naar het voortgezet onderwijs. In een enkel geval kan deze uitstroming plaatsvinden als de kinderen in groep 7 zitten, maar alleen wanneer de uitstroomverwachting van de kinderen hiertoe aanleiding geeft. Ook bij de uitstroom kunnen partners betrokken zijn.

De scholen en de stichting monitoren voor minimaal drie schooljaren de bestendinging. Het afgelopen jaar heeft de stichting kritisch gekeken naar de uitstroom- en bestendingcijfers. Uit de gegevens over eerdere jaren bleek dat enkele scholen een advies gaven dat lager lag dan het schooltype waar de kinderen uiteindelijk terecht kwamen. Hier hebben we als stichting een duidelijk standpunt ingenomen: kansrijk en éénduidig adviseren. Door de aanpassing van de nieuwe doorstroomtoets lijkt dit echter tot verschillen tussen de adviezen van de doorstroomtoets en de scholen te leiden. Daar waar de scholen nu éénduidig adviseren, geeft de doorstroomtoets juist dakpanadviezen. Scholen voor voortgezetonderwijs zetten kinderen in schakelklassen, waardoor het lijkt of onze kinderen vaker opstromen. In het PO/VO overleg gaan we komend jaar analyseren wat er nu precies gebeurt en wat het beste is voor de kinderen.

AANVULLEND & SPECIFIEK VOOR NIVEAU 1 T/M 4 - BASISONDERWIJS

VERWIJZINGEN NAAR SO/SBO

Reflectie op de informatie van het SWV in de vigerende documenten Jaarverslag & Evaluatie en Kengetallen TLV.

In de afgelopen jaren hebben we een toename van het aantal TLV aanvragen voor S(B)O gezien. Dit beeld bleek in eerste instantie vervuld door de door verwijzingen vanuit de EOA. In het overzicht over 23-24 hebben we deze verwijderd. Desondanks was het aantal TLV aanvragen toegenomen tot 27.

Een uitgebreide analyse van deze aantallen leverde de volgende inzichten op: Gezien het zorgdossier dat er van deze kinderen lag, was de verwijzing in de meeste gevallen terecht. Er zijn uiteindelijk 25 TLVs gehonoreerd. Er zijn geen kinderen verwezen die in groep 6 of hoger zaten en slechts één kind kwam uit groep 5. Voor 18 kinderen gold dat deze al vanaf de kleuterklassen in beeld waren. Het aantal gevallen waarin BaO - BaO serieus is onderzocht is minder dan de helft van alle gevallen. In 9 gevallen ging het om een kind dat vanuit een andere stichting via een BaO - BaO op school was gekomen. In iets meer dan de helft van alle gevallen is er ook een AB traject geweest en/of is er een externe partner bij de casus betrokken..

Voor het komende jaar hebben we afgesproken dat we sterker in gaan steken op BaO - BaO plaatsingen. Hiervoor hebben we een kernteam opgericht dat ook toenadering zoekt bij andere besturen.

Binnen kom Leren gaan we onderzoeken of de didactische vaardigheden van leerkrachten voldoende toe zijn gerust om kinderen met een specifieke hulpvraag vaker te kunnen bedienen binnen onze eigen scholen. We gaan ook aan de slag met de competenties van schoolleiders en intern begeleiders die een correlatie hebben met de opbrengsten van kinderen.

LEERLINGEN TERUGGEPLAATST VANUIT GESPECIALISEERDE ONDERWIJSVOORZIENINGEN

We proberen steeds vaker werk te maken van terugplaatsing van kinderen vanuit het S(B)O naar onze reguliere scholen. We zien een toename van het aantal scholen dat hier serieus werk van (zegt te) gaan maken. Hiervoor gaat door scholen geïnvesteerd worden in de relatie met de S(B)O scholen. In het komende schooljaar willen we meer vinger aan de pols houden bij plaatsing van kinderen vanuit onze scholen. De mindset wordt: "De S(B)O school is een tijdelijke voorziening, waarna het kind de school afmaakt op zijn eigen (reguliere) moederschool.

EXTERNE FUNCTIE

Verbinding met en aansluiting bij het zorgcontinuüm en versterking van de basisondersteuning door inzet van outreachende maatwerkexpertise ter verbreding en verdieping van de ondersteuningsmogelijkheden in de basisondersteuning

n.v.t.

SCHAKELFUNCTIE => LEERLINGEN TERUGGEPLAATST NAAR REGULIERE BASISCHOLEN

Tussen basis- en extra ondersteuning, met als focus toeleiding naar lichtere vormen van ondersteuning en collectieve doelgroeparrangementen voor normalisering en regulering van instroom vanuit zorg naar onderwijs (bv MKD/KDC/residentieel)

n.v.t.

AANWENDING MIDDELEN SWV

De lumpsum van SO en SBO moet volledig worden ingezet t.b.v. extra ondersteuning SWV. Financiële verantwoording integraal in Jaarrekening besturen.

vanuit SWV: PO3104 (WM) PO3105 (MH) PO3106 (PS)

Ontvangen bedrag Terugploegregeling*	(basisbedrag en uitkering reserve)	€	<input type="text"/>	€	962.165	€	<input type="text"/>
Ontvangen bedrag Doelgroepfinanciering*	(enkel s(b)o, indien van toepassing)	€	<input type="text"/>	€	<input type="text"/>	€	<input type="text"/>

*Zie bekostigingsbeschikking(en) SWV 2019-2020

Aanwending:

1. € 0 tbv Passend Onderwijs calamiteiten
2. € 332.894 tbv Ambulante begeleiding
3. € 235.669 tbv Ondersteuningsteam Passend Onderwijs
4. € 393.602 tbv Inzet Interne Begeleiding scholen

Beleid op inclusie binnen kom Leren

Uit:
20240622 Plan van aanpak inclusie
20231012 Koersplan kom Leren

Visie op Inclusie

Waarom inclusief?

Inclusief onderwijs is een mensenrecht. Ieder kind heeft het recht op onderwijs. Ieder kind moet de kans krijgen om zich volledig te kunnen ontwikkelen en ontplooien. Om uiteindelijk op een volwaardige en gelijkwaardige deel te nemen aan de samenleving. Op jonge leeftijd is de school in de eigen buurt (thuis nabij) de plek waar ieder samenkomt en contacten opdoet. De school is dan de samenleving. Het is van belang dat kinderen samen opgroeien, samen leren en met respect en tolerantie met elkaar omgaan, ook als dit door enige omstandigheid moeilijk kan zijn. Zo ervaren we dat iedereen anders is en denkt. Inclusief onderwijs draagt bij aan een gelijkwaardige deelname aan de samenleving, een inclusieve maatschappij voor de toekomst en kansengelijkheid. De focus dient hierbij te verschuiven van het lerende individu naar de onderwijsgroep.

Ambitie

Inclusief onderwijs betekent het recht op onderwijs voor ieder kind in de samenleving, ieder kind is welkom op een school in eigen buurt. Deze ambitie past goed binnen ons nieuwe koersplan 'de mens centraal'.

Onze ambitie is dat scholen, leraren en onderwijsondersteuners in de toekomst de ruimte en tijd hebben en toegerust zijn om les te geven aan een diverse groep leerlingen. De focus ligt hierbij op de gehele groep, waarbij lessen én ondersteuning groepsgericht worden aangeboden. De leeromgeving zal zodanig zijn ingericht dat alle leerlingen kunnen leren en meedoen.

Om deze inclusieve aanpak te realiseren binnen onze stichting is professionele ontwikkeling in samenwerking met (externe) betrokkenen, leerlingen en ouders van belang. Ruimte voor maatwerk, in samenspraak met het kind en de ouders is hierbij van belang. Om dit te kunnen realiseren moeten scholen een beroep kunnen doen op ondersteuning van ons 'Ondersteuningsteam Passend Onderwijs' (OPO), ambulante begeleiders, expertise van onze andere kerngroepen en externen. Hierbij zal de nadruk steeds meer gaan liggen op groepsgerichte ondersteuning binnen de onderwijscontext. De samenwerking binnen ons samenwerkingsverband (SWV) zal in de toekomst nog meer verdieping en verbreding creëren om dit te bewerkstelligen.

In de ambitie richting inclusief onderwijs speelt de leerkracht een sleutelrol. Waarbij vijf cruciale competenties een belangrijke rol spelen:

1. Diversiteit (h)erkennen, waarderen en benutten;
2. Inzetten op positieve relaties in een veilig klasklimaat;
3. Krachtige leerprocessen in een toegankelijke en flexibele leeromgeving ontwerpen en hanteren;
4. Samenwerken met diverse actoren;
5. Doelgericht werken aan de eigen professionalisering.

Koppeling aan kom Leren en koersplan

Het vernieuwde koersplan (2023-2027) geeft richting aan alles wat we bij kom Leren doen. Bij kom Leren stellen wij de mens centraal. We kijken naar ontwikkeling van onze professionals én ontwikkeling van kinderen en de relatie tot de wereld om ons heen. Wij erkennen dat onze leefwereld in ongekend tempo verandert. We moeten en willen hierin meebewegen vanuit de

overtuiging dat dat een van onze maatschappelijke opdrachten is. Zo is ook onze eigen leer- & leefgemeenschap in transitie. Samen is ook zo inclusief mogelijk. De school als vindplaats en oefenplaats van alles en iedereen in onze maatschappij. Het is nodig dat we meekijken en laten meekijken en dat we expertise ontsluiten bij elkaar. Binnen het samenwerkingsverband zoeken we elkaar steeds vaker op, maken we meer dan voorheen gebruik van elkaars expertise en zorgen we ervoor dat de schoolbesturen in het samenwerkingsverband de agenda meer en meer bepalen (schoolbesturen aan zet). Hierdoor worden we meer eigenaar van de beleidslijnen en staan we samen aan de lat voor de kinderen die ons extra hard nodig hebben.

We dagen kinderen uit en we nodigen uit om te leren én het eigenaarschap van hun leer- en ontwikkelproces te vergroten. Daarnaast ervaren kinderen elkaars verschillen en denkwijzen en leren ze hiermee omgaan. Het gaat zowel om het leren van de basisvaardigheden als om brede ervaringen met techniek, creativiteit en talentontwikkeling. We stellen concrete doelen en hebben hoge verwachtingen om het beste uit kinderen naar boven te halen. We zorgen voor zo inclusief, thuisnabij mogelijk onderwijs.

De kernteams en bondgenootschappen spelen een belangrijke rol in het overkoepelend begeleiden en delen van kennis als het gaat om inclusief onderwijs. De kernteams, OPO, IB'ers en ambulante begeleiders binnen onze stichting verleggen de focus al steeds meer naar het begeleiden van de leerkracht om leerlingen met een speciale onderwijsbehoefte te ondersteunen. Ook de kernteams: BAO BAO, hoogbegaafdheid, rekenen NT2 en onderstroom spelen een belangrijke rol als het gaat om het delen van kennis en succeservaringen op onze werkvloer. Deze samenwerking dient te worden versterkt en verstevigd, waardoor het realiseren van inclusief onderwijs verder kan ontwikkelen. Ook de kom Leren academie speelt een belangrijke rol binnen inclusief onderwijs. Leerkrachten en ondersteuners en andere betrokkenen krijgen de kans om zich te ontwikkelen en te leren als het gaat om inclusief onderwijs.

Waarom?

m.b.t. terugstroom

Doelen:

- Er is in toenemende sprake van inclusie doordat we het niet meer als vanzelfsprekend ervaren dat kinderen vanuit de onderstroom rechtstreeks naar het S(B)O gaan.
- We zetten in op een toename van terugplaatsingen vanuit het S(B)O naar het regulier onderwijs.

Hoe?

m.b.t. terugstroom

Expertise

- Op iedere locatie inventariseren we de mate van inclusie die “we zouden willen kunnen bieden”. Hierbij zijn de uitgangspunten dat kinderen naar school gaan in hun eigen postcodegebied en dat scholen geen gespecialiseerde basisscholen worden;
- Er worden afspraken gemaakt over expertisegroei, expertisedeling en spreiding van de expertise binnen het bondgenootschap. Dit leidt ertoe dat we voor alle kinderen een reëel antwoord hebben;
- Er wordt actief partnerschap gezocht met collega besturen en voor-, tussen en naschoolse voorzieningen.

Instroom, onder-instroom en terugstroom

- We krijgen grip op de onderinstroom door deze stromingen duidelijk in beeld te hebben;
- We geven kinderen vanuit de onderinstroom een kans door ze op te vangen in instapklassen;
- We beschrijven stapsgewijs de manier waarop we kinderen vanuit het S(B)O terugleiden naar het regulier onderwijs.

In ontwikkeling

Samenwerking

- *In samenwerking met de andere schoolbesturen komen we tot een regionale aanpak;*
- *We maken gezamenlijk afspraken over de wijze waarop we kinderen binnen het regulier onderwijs kunnen houden.*
- *We maken gezamenlijk afspraken over een ‘voorzieningenaanpak’*

In ontwikkeling

Inclusie en verwijzing in aantallen

We hebben gekeken hoeveel kinderen de afgelopen jaren zijn teruggestroomd vanuit het S(B)O naar onze reguliere scholen:

2020-2021: 2 kinderen

2021-2022: 2 kinderen

2022-2023: 3 kinderen

2022-2024: 6 kinderen

Totaal aantal leerlingen bij kom Leren: 4122 kinderen

16 scholen hebben een BaO-BaO knooppunt georganiseerd, hiervan zijn 6 plaatsingen op een andere school het gevolg geweest.

8 scholen hebben een BaO BaO opgenomen, 5 hiervan kwamen uit een andere stichting.

Ambities voor 2024-2025

In het schooljaar 2024-2025 gaan we binnen kom Leren werken aan:

- Oprichten kernteam “inclusie”;
- Uitwerken van de ambities rond inclusie in het Directie Overleg (DO) en het IB-netwerk;
- Praktische vertaling van de visie op inclusie waar het personeel handen en voeten aan kan geven;
- “Het spoorboekje” van het initiatief “Het kan wel!”;
- Opstarten zogenaamde Instapklas voor kleuters uit de onderinstroom, die anders naar het S(B)O zouden zijn verwezen;

Een netwerk kenmerkt zich door indirecte aansturing. Vanuit het SWV kan op een aantal processen niet de klassieke p-d-c-a-cyclus toegepast worden, maar is er feitelijk sprake van make-them-plan-do-check-act.

De opdrachten in het collectief proces zijn inzichtelijk gemaakt ter sturing en verantwoording door schoolbesturen. Naast de verantwoording over resultaten en inzet van de ontvangen middelen, zijn langs de hoofdlijnen procesindicatoren benoemd. Daarmee is/blijft duidelijk aan welke knoppen het bestuur kan draaien c.q. op welke processen het bestuur moet sturen. De aanname is dat alle besturen met de ontwikkeling bezig zijn en de raderen in gang zetten en houden in de interne processen. Het is een gezamenlijke zoektocht naar een goede werkvorm voor de collectieve evaluatie op procesniveau. Een volgende stap wordt gezet door in de opname van het SOP in 2022 procesindicatoren mee te nemen in de zelfevaluatie door alle scholen, waarmee vergelijkbare data beschikbaar komen als basis voor 'de zone van naaste ontwikkeling'.

HET SCHOOLBESTUUR STUURT OP: *per hoofdonderdeel -beknopt en bondig- de stand van ontwikkeling, gebaseerd op en gelieerd aan de onderliggende procesindicatoren.*

ALGEMEEN

Hoe is de sturing belegd en geborgd in de interne processen?

Binnen kom Leren werken we met 3 regiegroepen die samen zorgen voor een samenhangende ontwikkelingslijn. Deze drie regiegroepen zijn: "De mens centraal", "Talentontwikkeling en diversiteit" en "De leer- en leefgemeenschap in transitie". De beleidsmatige opbrengsten van deze regiegroepen versterken het onderwijs en zorgen voor meer diversiteit en inclusie. Binnen de stichting wordt gewerkt vanuit het Rijnlands Model. "Van onderop" wordt in iedere regiegroep vastgesteld welke ontwikkelbehoefte er ligt. Hiervoor wordt een ontwikkelplan opgesteld. Er zijn door de regiegroepen thema's opgepakt, die ook genoemd zijn in het ondersteuningsplan. Deze thema's zijn o.a. onderinstroom, BaO - BaO, Inclusie, NT2, meer- en hoogbegaafdheid en rekenen.

Tenminste één van de onderstaande indicatoren uitgewerkt als voorbeeld: Nummer(s): 7

Om samenwerking binnen het samenwerkingsverband te versterken is het afgelopen jaar steeds intensiever contact gezocht tussen de verschillende schoolbesturen. Dat geldt voor de colleges van bestuur, maar ook voor de adviseurs onderwijs, diverse afdelingen van het bestuursbureau, intern begeleiders en directeuren. Er was overleg op het gebied van inclusief onderwijs en samenwerking in taalklassen, opvang van vluchtelingen en instapklassen. Vanuit het adviseursoverleg is aangestuurd op het oppakken van de terugstroom van kinderen vanuit het SBO en het SO en het in kaart brengen van oorzaken van verwijzingen vanuit het regulier onderwijs en de onderinstroom. Daarnaast is er gekeken naar het verbeteren van het BaO - BaO proces.

In dit kader heeft kom Leren is samenwerking met MosaLira ook gekeken naar een verbetering van het SOP. Uit een analyse is gebleken dat de scholen weinig konden met de huidige manier waarop het SOP vorm is gegeven. Er gaat ook in het komende jaar gezocht worden naar een manier waarop het SOP juist ondersteunend kan zijn in samenwerking, uitwisseling van expertises en mogelijke BaO - BaO plaatsingen.

1	Ondersteuningsplan SWV is vertaald in het (strategisch) bestuursplan
2	Regiovisie is vertaald in het (strategisch) bestuursplan
3	Regiovisie krijgt uitvoering -afspraken met gemeenten over: basis op orde, spreiding voorzieningen, vervoer, huisvesting
4	Schoolondersteuningsprofielen van de eigen scholen worden gevalideerd
5	Transparante procedure ondersteuningstoewijzing op bestuursniveau
6	Organisatie is toegerust op "pdca" in alle lagen
7	Schoolbesturen zoeken onderlinge uitwisseling en afstemming op

DE BASIS OP ORDE - betreft alle scholen

Hoe is de sturing belegd en geborgd in de interne processen?

Stichting kom Leren gebruikt de pdca cyclus voor kwaliteitszorg. In deze cyclus worden alle aspecten van goed onderwijs, ondersteuning en passende zorg gevolgd, geanalyseerd en bijgesteld. Op bestuursniveau (managementgesprekken met directeuren) op adviseursniveau (analysegesprekken met school en de met de intern begeleiders) en op schoolniveau (zorgteams en voortgangs- en groepsgesprekken) worden kwalitatieve competenties van het personeel, alsmede de opbrengsten en de schoolontwikkeling besproken. Tijdens deze gesprekken worden verzamelde gegevens gebruikt. Deze gegevens komen o.a. uit de opbrengsten- en trendanalyse, tevredenheidsonderzoek en de jaarresultaten passend onderwijs. Naast teamontwikkeling en competentiegroei komen o.a. sociale veiligheid, tevredenheid en opbrengsten aan bod. Vanuit passend onderwijs komen zaken als verwijzingen, samenwerking met gemeentes en instellingen en de kwaliteit en ontwikkeling van ankerpunten van het samenwerkingsverband aan bod. Het afgelopen jaar is hierbij ook extra ingestoken op een uniforme analyseprocedure m.b.v. een vaste schoolrapportage. Intern zien we dat de kwaliteit van de analyses en de daaruit voortvloeiende interventies sterk zijn toegenomen. Het komende jaar wordt de kwaliteitscyclus verder verstevigd.

Tenminste één van de onderstaande indicatoren uitgewerkt als voorbeeld: **Nummer(s): 14**

Binnen kom Leren is een netwerk van expertise en ondersteuning opgezet om het actief door ontwikkelen van de ankerpunten te ondersteunen en te borgen. Allereerst is er ingezet op een Ondersteuningsteam Passend Onderwijs (OPO), dat fungeert als een expertise netwerk. Binnen het OPO heeft kom Leren de beschikking over een team van enkele orthopedagogen en psychologen. De medewerkers van het OPO fungeren als consultant op de scholen en ondersteunen en adviseren bij het realiseren van een passend aanbod voor kinderen met een extra ondersteuningsbehoefte. Het OPO is daarnaast aanspreekpunt voor het aanvragen van Toelaatbaarheidsverklaringen (TLV) voor het Speciaal (Basis) Onderwijs. Tevens nemen ze deel aan de Knooppunten. Het OPO wordt aangestuurd door een directeur van een van de scholen. Het staat in verbinding met de adviseur onderwijs & kwaliteit en het hoofd van de Academie van de stichting.

Een deel van de ondersteuning wordt opgevangen door ambulante begeleiders (experts) binnen de organisatie. Deze ambulante begeleiders adviseren en begeleiden leerkrachten op deelgebieden als hoogbegaafdheid, gedrag, NT2 en rekenproblematiek, wanneer deze handelingsverlegen zijn. De ambulante begeleiders maken tevens deel uit van diverse Professionele Leer Gemeenschappen (PLGs) en kernteams waarbinnen ervaringen worden uitgewisseld, good practice wordt gedeeld en ondersteunend beleid geformuleerd wordt.

In het afgelopen jaar zijn we verder gegaan met het uitbreiden van de professionalisering van de Intern Begeleiders. Dit is gebeurd door middel van een Lerend Netwerk van de Intern Begeleiders waarbinnen, in de lijn van het Rijnlands model, gestuurd is op eigenaarschap. Hierbij formuleren de Intern Begeleiders beleid op ankerpunten van de ondersteuning. Daarbij is ook verder geschoold om de rol van de Intern Begeleider te verschuiven van zorgcoördinator naar kwaliteitscoördinator. De intentie is niet om alleen nog kwaliteitscoördinatoren te hebben, maar wel om alle intern begeleiders de tools te geven om hierin verder te kunnen handelen. De Intern Begeleider zal in samenwerking met de directie vanuit een stevige analyse van opbrengsten, verwijzingspercentages en andere kengetallen steeds meer gaan sturen op de kwaliteit van het onderwijs op de basisniveau's.

8	Elke school heeft de "foto" gemaakt van wat er nodig is aan preventieve inzet Jeugdhulp
9	Alle Scholen zijn/Het Bestuur is in overleg met de gemeente hierover
10	Preventieve inzet vanuit de gemeente is gerealiseerd in alle scholen
11	Het hele schoolteam is betrokken bij het opstellen van het Schoolondersteuningsprofiel
12	(Strategisch) Bestuursplan is vertaald in alle schoolplannen
13	Schoolondersteuningsprofielen zijn in alle scholen vertaald in de schoolplannen
14	Alle scholen sturen actief op (door)ontwikkelen /borgen ankerpunten ondersteuning
15	(De inhoud van) Duiden&Doen is basis voor handelen vanaf niveau 3 in alle scholen
16	Alle onderdelen van Duiden&Doen zijn beschikbaar voor een aanvraag TLV/start OPP in niveau 5
17	Duiden & Doen is voorzien van een effectieve en gebruiksvriendelijke digitale tool
18	Alle scholen voeren afspraken Toewijzing en Toelaatbaarheid van het SWV uit
19	Alle scholen sturen op ononderbroken ontwikkelingslijnen en leeftijdsadequate doorstroom
20	Alle scholen hebben afstemming met voorschoolse voorzieningen
21	Plaatsingen vanuit voorschool in PO verlopen via het knooppunt i.g.v. aanvullende ondersteuning
22	Alle (ver)plaatsingen in het PO verlopen via het knooppunt
23	(Ver)plaatsingen naar het VO verlopen via het knooppunt i.g.v. aanvullende ondersteuning
24	Het SOP is leidend bij plaatsing
25	Bij alle (ver)plaatsingen hanteren de scholen de (afspraken) zorgplicht
26	De samenwerking met ouders (in het knooppunt) is naar tevredenheid
27	Dit thema heeft een plek in de eigen oudertevredenheidsonderzoeken

DOELGROEPARRANGEMENTEN - betreft sbo/so

Hoe is de sturing belegd en geborgd in de interne processen?

Tenminste één van de onderstaande indicatoren uitgewerkt als voorbeeld: **Nummer(s):**

28	Alle scholen niveau 5 definiëren in het SOP hun doelgroep: onderwijs en zorg
29	Alle scholen niveau 5 implementeren DGA Onderwijs-Jeugdhulp m.b.v. tools SWV
30	OPP met alle onderdelen van Duiden&Doen is onderlegger voor herbeoordeling
31	Externe functie niveau 5 is operationeel (outreachinge maatwerkexpertise)
32	Schakelfunctie niveau 5 / NT2 is operationeel - lichtere vormen van zorg & inclusie
33	Flexibele vormen onderwijsondersteuning i.g.v. veel zorg/behandeling en heel weinig onderwijs
34	Dit thema heeft een plek in de eigen oudertevredenheidsonderzoeken

KNOOPPUNT - betreft alle scholen

Hoe is de sturing belegd en geborgd in de interne processen?

De meerjarenontwikkeling is in het afgelopen schooljaar binnen kom Leren uitgezet in een strategisch beleidsplan "Tot hier en nu verder". Voor dit plan worden doelen opgesteld. Deze worden volgens de pdca-cyclus planmatig en stelselmatig met alle betrokkenen (directeuren, scholen en stafleden) geëvalueerd en bijgesteld. Hierbij wordt gewerkt met zowel lange termijndoelen als doelen die de komende 90 dagen worden gerealiseerd. De organisatie gebruikt hiervoor het Rijnlands besturingsmodel. Dit betekent dat de verantwoordelijkheid en sturing laag in de organisatie worden gelegd, waardoor betrokkenheid en eigenaarschap zeer groot zijn.

De knooppunten worden mede gestuurd door procesbegeleiders vanuit het Ondersteuningsteam Passend Onderwijs (OPO), het expertise netwerk passend onderwijs van kom Leren. De Knooppunten worden jaarlijks geëvalueerd en op samenwerkingsverband niveau bijgesteld (zie hieronder).

Tenminste één van de onderstaande indicatoren uitgewerkt als voorbeeld: **Nummer(s): 37**

De knooppunten zijn het afgelopen jaar veelvuldig onderwerp van gesprek geweest binnen het ib-netwerk van kom Leren. Binnen het samenwerkingsverband is geïnvesteerd in het formuleren van een sluitende werkwijze voor knooppunten. Er is zelfs een filmpje voor personeelsleden en een filmpje voor ouders gemaakt om te duiden wat eenieder van de knooppunten mag verwachten.

Op de scholen van kom Leren wordt gewerkt met knooppunten. In een herhaalde uitvraag over de knooppunten, in navolging van de uitvraag die vorig jaar heeft plaatsgevonden, bleek dat de verschillende knooppunten nog steeds in zeer verschillende mate gebruikt worden. De meeste knooppunten worden goed gebruikt, waarbij de casuïstiek en de toeleidings knooppunten maximaal scoren. Hier is men dan ook tevreden over.

Aandachtspunten waren zowel vorig jaar als afgelopen jaar de voorschoolse knooppunten. Scholen geven het signaal dat voorschoolse instanties te laat aan de bel trekken als er een vermoeden is dat een kind geen reguliere ontwikkeling zou gaan vertonen in het basisonderwijs. In 2023-2024 is een netwerk is samenwerking met MosaLira gevormd waarin gekeken werd hoe we de aansluiting voorschool - regulier onderwijs kunnen versterken.

De knooppunten voor casuïstiek en toeleiding zijn ook afgelopen jaar als als overwegend positief ervaren. De in 2022-2023 genoemde zorgpunten zijn ook dit jaar weer genoemd. Hierdoor is het ons duidelijk dat hier nog geen verbetering is opgetreden,. Het gaat om de volgende punten: Als eerste de tijdsinvestering. Door de grote hoeveelheid mensen die aan moeten sluiten bij de TLV was het vaak moeilijk een geschikt moment te vinden. Hierdoor zijn de Intern Begeleiders vaak veel tijd kwijt met plannen en organiseren.

Een volgende, zeer nijpend punt is dat er veel wisselingen plaatsvinden bij de hulpverlenende instanties van de gemeente, jeugdgezondheidszorg en de jeugdhulpverlening. Hierdoor wordt de continuïteit van het proces vaak ondermijnd.

We concluderen dat alle partners hun best doen om de knooppunten zo goed mogelijk neer te zetten. Tegelijkertijd zien we ook dat het door onderbezetting bij de partners niet altijd lukt het knooppunt volgens afspraken uit te voeren.

In het komende jaar gaan we met schoolbesturen, samenwerkingsverband en overige betrokken partijen kijken hioe we de knooppunten meer werkbaar kunnen maken, bijvoorbeeld door afspraken te maken welke partijen op welke momenten betrokken moeten zijn en welke partijen in welke situaties ook facultatief kunnen aansluiten.

35	Het knooppunt maakt in elke school onderdeel uit van de ondersteuningsstructuur
36	Er is aandacht voor kwaliteit en borging van het knooppunt
37	Het knooppunt staat garant voor integrale benadering en gestroomlijnde ontsluiting
38	Communicatie binnen het knooppunt verloopt privacyproof
39	Ouders hebben bij inschrijving in school toestemming verleend m.b.t. knooppunt
40	Deelnemers vanuit onderwijs in knooppunt hebben mandaat
41	Interne overlegstructuren van de school zijn geïntegreerd en helpend aan knooppunt
42	Er zijn werkafspraken met de kernpartners gemaakt
43	Dit thema heeft een plek in de eigen oudertevredenheidsonderzoeken

